

भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे (भारत)

भारत सरकारच्या एम्.एच.आर.डी. समिती कडुन 'अ' दर्जा नॅकमुल्यांकन/पुर्नमुल्यांकन 'अ' दर्जा

अभिजित कदम इन्स्टिट्युट ऑफ मॅनेजमेंट ॲण्ड सोशल सायन्सेस, सोलापूर

आय.एस्.ओ. ९००१:२००८ मान्यताप्राप्त इन्स्टिट्युट

राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराअंर्तगत ग्राम विकास अहवाल मौजे : राजूर तालुका दक्षिण सोलापूर जि. सोलापूर

BHARATI VIDYAPEETH, PUNE

Bharati Vidyapeeth Bhavan, Lal Bahadur Shastri Marg, Pune 411 030.

Phone: (020) 24325701, 24322279 Fax: (020) 24329121

Hon'ble Dr. PATANGRAO KADAM M.A. LL.B., Ph.D.

Founder, Bharati Vidyapeeth

Chancellor, Bharati Vidyapeeth Deemed University, Pune

AT GLANCE

EDUCATIONAL CAMPUSES:

Panchgani(Satara) Pune Navi Mumbai New Delhi Sangli

Karad Kolhapur Solapur **Jawhar**

BHARATI VIDYAPEETH DEEMED UNIVERSITY (Re-accredited by NAAC with 'A' Grade)

- Medical College, Pune
- College of Ayurved, Pune
- College of Nursing, Pune
- PuneNew Law College, Pune

- Dental College & Hospital, Pune
- Homeopathic Medical College, Pune
- Yashwantrao Mohite College of Arts, Science and Commerce,
- Social Science Center (MSW), Pune
- Yashwantrao Chavan Institute of Social Sciences Studies & Research, Pune
- Research & Development Center in Applied Chemisity, Pune
- College of Physical Education, Pune
- Institute of Environment Education & Research, Pune
- Institute of Management and Enterpreneurship Development, Pune
- Poona College of Pharmacy, Pune
- College of Engineering, Pune
- Interactive Research School in Health Affairs (IRSHA), Pune
- Rajiv Gandhi Institute of Information Technology and Bi-technology, Pune
- College of Architecture, Pune
- Institute of Management, Kolhapur Sangli
- Abhijit Kadam Institute of Management and Social Sciences, Solapur
- Institute of Management and Rural Development, Administration,
- Institute of Management and Research, New Delhi
- Institute of Hotel Management and Catering Technology, Pune
- Yashwantrao Mohite Institute of Management, Karad
- Dental College and Hospital, Mumbai
- Medical College and Hospital, Sangli
- College of Engineering, New Delhi
- Institute of Computer Applications and Management, New Delhi
- Dental College & Hospital, Sangli College of Nursing, New Mumbai

- College of Nursing, Sangli
 - Medical College & Hospital, New Mumbai

FACULTIES & DISCIPLINES

Arts Commerce Science Engineering Medicine **Dentist Management**

Pharmacetical Science Homeopathic Hotel Management Ayurved Nursing

Social Sciences Social Work Architecture **Environmental Sciences** Law

Physica Education Kala (Art) Agriculture **Bio-Technology**

INSTITUTE BRANCHES

Colleges(including proposed 2): 50 Technical Institutes:0 Research Institutes 03

Junior Colleges: 14 Primary Schools & High Schools (Marathi): 38 ITI Girls: 01 Adivashi Vikas Ashram Shala: 01 Public School: 01 Bal -Vikas Mandir: 04

Pre-Primary Schools & Primary Schools (English): 19

Others Sections: 17

Salient Features

- ■Re-accreditation with 'A' Grade by NAAC
- Approved All India Council of Technical Education (AICTE), New Delhi
- ■ISO 9001:2008 Certification by British Standard Institutions (BSI)
- ■Ph.D. Centre in Management
- ■AKIMSS Journal of Research in Management, Computer Applications & Social Sciences (ISSN No.: 2319 2348)
- Life Member of Association of Indian Management Schools (AIMS)
- Quarterly News Letter
- State of Art Infrastructure
- ■Wi Fi Campus
- ■Internal Quality Assurance Cell (IQAC)
- Qualified and dedicated faculties
- ■The Corporate Resource Center.
- •Excellent inputs for overall development of professional competencies and personality of the students.
- Placement Assistance Cell (Centralized Placement Cell at Pune)
- •Well equipped library with more than 21015 books and 67 national and international research journals,
- The facility of Online Research Journals (IEEE, J-Gate, EBSCO), DELNET facility, Book-Bank facility, more than 500 Management CD's, Night Reading Room Facility.
- ■Video-conferencing, Excellent Internet Laboratory, Computer Laboratory
- Language Lab
- Sport Facility (Indoor and outdoor)
- ■NSS Wing, TWG,
- ■In-house banking facility
- Alumni Association

भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे (भारत)

भारत सरकारच्या एम्.एच.आर.डी. समिती कडुन 'अ' दर्जा नॅकमुल्यांकन/पुर्नमुल्यांकन 'अ' दर्जा

अभिजित कदम इन्स्टिट्युट ऑफ मॅनेजमेंट ॲण्ड सोशल सायन्सेस, सोलापूर

आय.एस्.ओ. ९००१:२००८ मान्यताप्राप्त इन्स्टिट्युट

संपर्कः

संचालक,

भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे अभिजित कदम इन्स्टिट्युट ऑफ मॅनेजमेंट ॲण्ड सोशल सायन्सेस,

विजापूर रोड, सोलापूर-४१३ ००४

फोनः(०२१७)२३०२०१६ फॅक्सः(०२१७)२३४१३५३ वेबसाइटः http://akim.bharatividyapeeth.edu

इमेलः akim@bharatividyapeeth.edu

मा. ना. डॉ. पतंगरावजी कदम संस्थापक, भारती विद्यापीठ, पुणे कुलपती, भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे वने, मदतकार्य व पुनवर्सन मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

प्रा. डॉ. शिवाजीराव कदम कुलगुरु, भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे

मा. डॉ. विश्वजित कदम कार्यवाह, भारती विद्यापीठ, पुणे

प्रा. के.व्ही. मोहिते समन्वयक राष्ट्रीय सेवा योजना, भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालय, पुणे

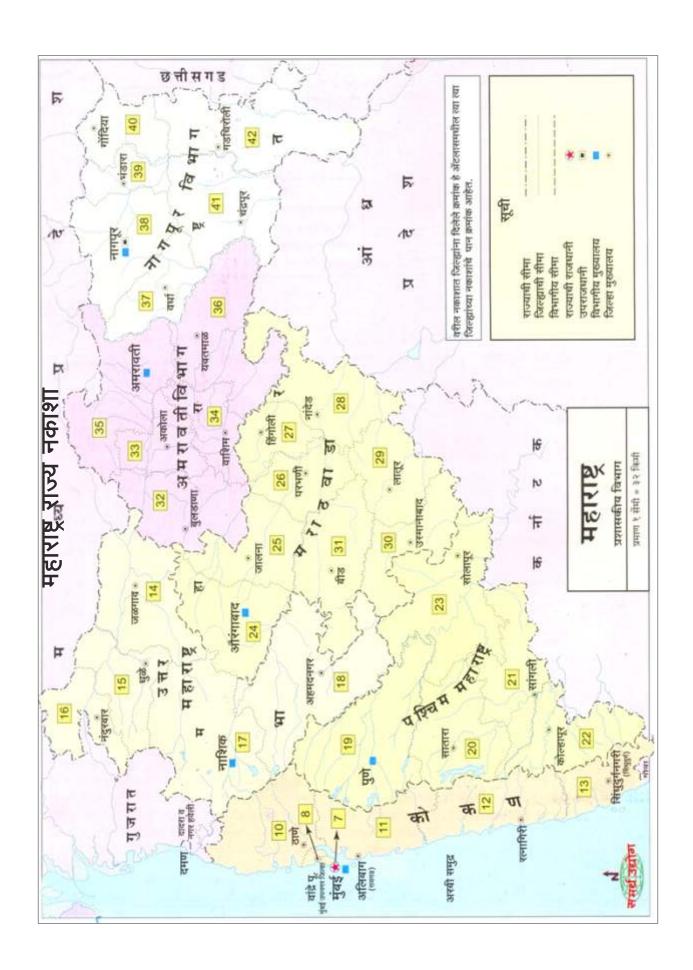
डॉ. एस. बी. सावंत संचालक अभिजीत कदम इन्स्टीट्युट ऑफ मॅनेजमेंट ॲण्ड सोशल सायन्सेस, सोलापूर

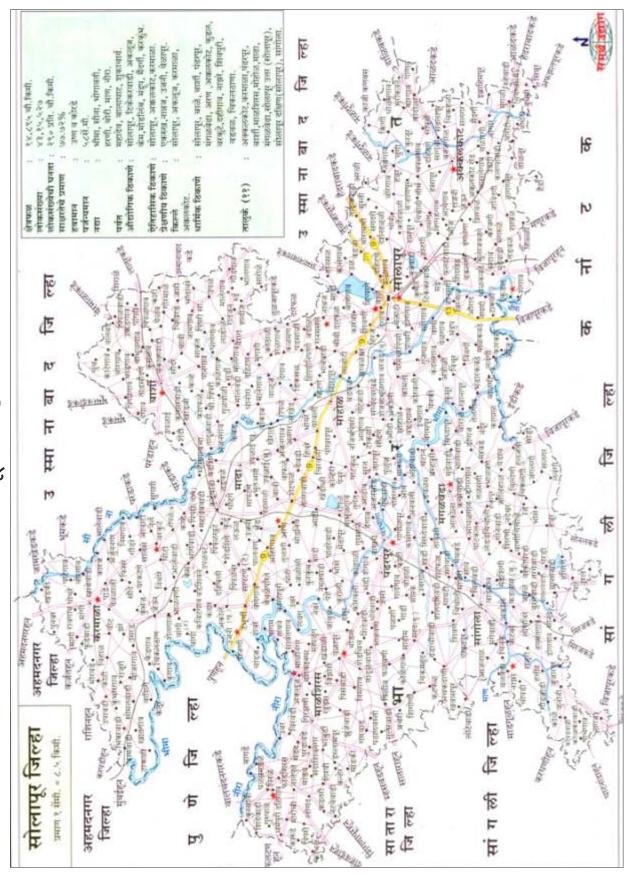
प्रा. विक्रम मोरे कार्यक्रम अधिकारी, राष्ट्रीय सेवा योजना अभिजीत कदम इन्स्टीट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट ॲण्ड सोशल सायन्सेस, सोलापूर

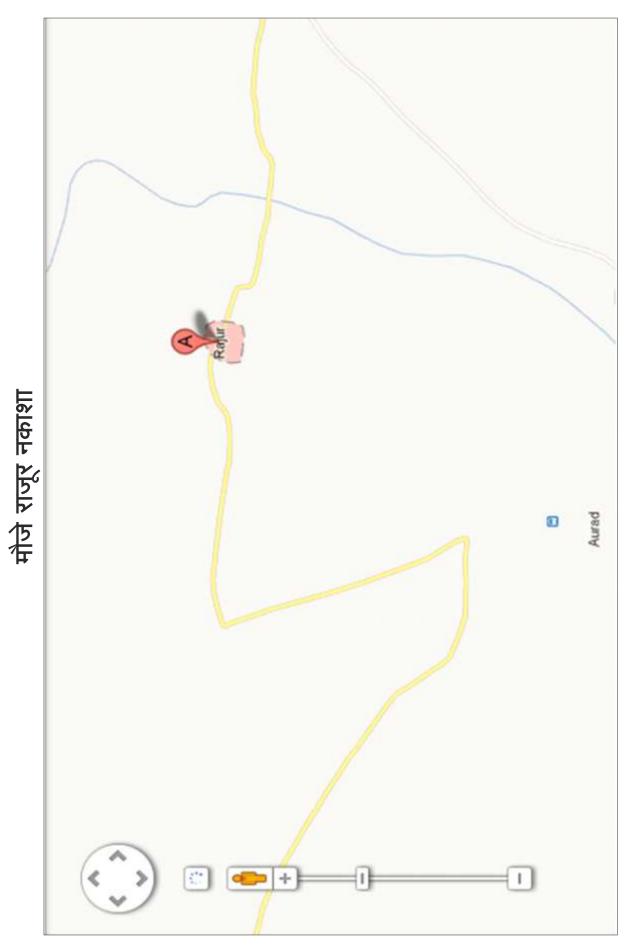

श्री. आनंदरावजी देवकते माजी दुग्ध विकास मंत्री (महाराष्ट्र राज्य)

सोलापूर जिल्हा नकाशा

भाग १

राजूर गावाची ओळख

राजूर हे सोलापूर जिल्हाच्या दक्षिण सोलापूर तालुक्यातील १६० कुटुंबाच गावं. या गावाची लोकसंख्या १२० आहे. गावामध्ये लिंगायत, धनगर, चांभार, मुस्लिम व बहुजन समाजाची लोकवस्ती आहे. या गावचे ग्रामदैवत असलेले हनुमान मंदिर हे ग्रामपंचायतीच्या जवळच आहे. राजूर गाव जिल्हाच्या ठिकाणापासून २० कि. मि. अंतरावर वसलेले असून औराद, होनमुर्गी, सांजवाड हि त्याच्या शेजारची गावे आहेत. राजूर ग्रामपंचायतीची स्थापना १९६३ साली झाली. राजूर ग्रामपंचायतचे स्वतंत्र ग्रामसचिवालय आहे. शेती हा या गावचा प्रमुख व्यवसाय असून प्रामुख्याने ज्वारी, हरभरा, मका, गहु, ऊस इत्यादी पिके घेतली जातात. शेतीसाठी सिना नदीचे पाणी वापरले जाते तसेच विहिरी व कुपनलिकेद्वारे शेतीस पाणी पुरवले जाते. पिण्याची पाण्याची कायमस्वरूपी व्यवस्था नळाद्वारे केली आहे. गावामध्ये जिल्हा परिषदेमार्फत सातवी पर्यंत प्राथमिक शिक्षणाची सोय आहे. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षणासाठी विद्यार्थी होनमुर्गी येथे जातात तर उच्च शिक्षणासाठी सोलापूर येथे जातात. गावामध्ये साक्षरतेचे प्रमाण चांगले आहे. या गावचे सर्व ग्रामस्थ सामाजिक शैक्षणिक व आर्थिक विकासाचा दुरदृष्टिकोन ठेवून संगनमताने काम करतात. महाराष्ट्र राज्याचे माजी मा. आनंदरावजी देवकते यांचे गाव म्हणुन या गावची महाराष्ट्रसह संपुर्ण देशात ओळख आहे.

ग्रामसचिवालय, राजूर

ग्रामदैवत श्री हनुमान मंदिर

जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, राजूर

राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराचे उदघाटन समारंभाप्रसंगी बोलताना डॉ एस. बी. सावंत सोबत मा. आनंदरावजी देवकते, डॉ. शिरीष कुमठेकर व डॉ ए.बी. नदाफ

शिबिरार्थीकडुन ग्रामस्वच्छता

जनजागृती रॅली 🛨

राष्ट्रीय एकात्मतेची शपथ घेताना मा. आनंदरावजी देवकते माजी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, सरपंच सौ. विजयाश्री देवकते इतर

शिबिराची एबीपी माझाकडुन दखल

शिबिरार्थीकडुन कुटुंबनिहाय सर्वे

शिबिरार्थीकडुन सांस्कृतीक कार्यक्रमातुन जनसंदेश दिला

<u>भाग २</u>

(राजूर गावची सर्वसाधारण माहिती)

प्रशासकीय माहिती (अ)

ग्रामपंचायतीची स्थापना	एकूण लोकसंख्या	एकूण कुटुंब संख्या	सरपंच	ग्रामसेवक	तलाठी	सर्व सेवा सोसायटी चेअरमन
१९६३	९२०	9६0	सौ. विजयाश्री देवकाते	श्री. आर. व्ही. गुड्डर	श्री. घोटाळे ए. एस.	श्री.हणमंत बिराजदार

सोयासुविघा विषयक माहिती (ब)

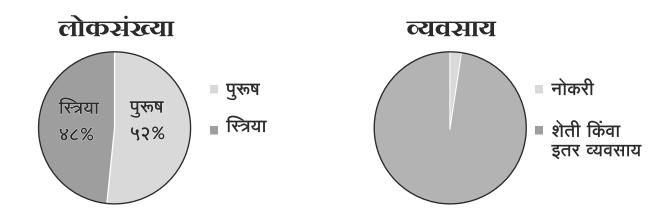
ग्रामपंचायतीचा दर्जा	ग्रामसेवक	तलाठी	रेशन दुकान असल्यास कोण चालविते			_	दळणवळणाची सोय	डाकघर	विजेची सोय
गावासाठी एक	तीन गावासाठी एक	तीन गावासाठी एक	सर्व सेवा सोसायटी	प्राथमिक	नाही	आहे	आहे	नाही	आहे

<u>भाग ३</u>

(कुटुंबनिहाय सर्वेक्षण अहवाल)

१) कौटुंबिक/शेतीविषयक माहिती (सर्वेक्षणामध्ये एकुण लोकसंख्येच्या ५१% लोकसंख्येचा सहभाग घेतला आहे)

सर्वेक्षणातील	सर्वेक्षणातील	लोकसंख्या		सर्वेक्षणातील	सर्वेक्षणातील एकूण शेती	शेतीसाठी पाण्याचा		
एकुण कुटुंब	एकुण कुटुंब					एकुण नोकरीस	क्षेत्र	स्त्रोत
संख्या	लोकसंख्या			असणारी संख्या	(एकर)			
		पुरूष	स्त्रिया					
८६ (५४%)	४६६ (५ १ %)	२४१ (५२%)	२२५ (४८%)	९८ (४%)	२१३	नदी, विहिर, कुपनलिका		

अ.क्र.	रहिवाशाचे / कुटुंबप्रमुखाचे नाव	हुद्दा	कुटुंब संख्या		कुटुंबामध्ये नोकरीस कोणी आहे काय?	शेती	शेतीसाठी पाण्याचा स्त्रोत
			पुरुष	स्त्रिया	असल्यास एकूण संख्या		
8	श्रीमंत बसप्पा जावळे	शेती	8	8	नाही	५ एकर	विहीर
2	नामदेव विठोबा ठाकरे	शेती	33	8	नाही	५ एकर	विहीर
ns.	विठ्ठल भिमशा बिराजदार	शेती	B	7	8	६ एकर	कुपनलिका
8	सुरेश शिवाजी अर्जुने	रोजगार	B	8	नाही	-	-
ધ	धरेप्पा मलप्पा बिराजदार	रोजगार	34	8	नाही	-	-
æ	शरणप्पा भिमशा देसाई	शेती	2	ધ	नाही	१४ एकर	विहिर
9	रावणसिद्ध अर्जुन चिने	शेती	7	3	नाही	२ एकर	विहिर
۷	महादेवी मठसिद्ध नरकरे	मजुरी	8	7	नाही	-	-
9	दत्तात्रय म. बिराजदार	नोकरी	¥	¥	8	१० एकर	विहिर
80	श्रीशेल चंद्राम यलगोंडे	शेती	¥	४	नाही	१२ एकर	नदी
99	हणमंत तुकाराम वाघमारे	मजुरी	7	¥	नाही	-	-
१२	आप्पाराव यलप्पा सन्नके	कामगार	m	7	नाही	-	-
१३	चुहेश्वरी म. बिराजदार	रोजगार	?	?	नाही	१ एकर	-
88	भिमाशंकर म. बिराजदार	शेती	m	7	नाही	५ एकर	नदी
१५	भिमराव सं. बिराजदार	नोकरी	n	8	8	३० एकर	विहिर
१६	ज्ञानदेव शिवाप्पा देवकते	शेती	n	7	नाही	२ एकर	-
१७	मारूती सिद्धाराम पाटील	नोकरी	7	7	8	३ एकर	-
१८	आनंदराव नारायण देवकते	शेती	હ	8	नाही	४० एकर	विहिर,कुपनलिका
१९	कृष्णा रामचंद्र कोळी	शिंपी	8	8	नाही	२ एकर	-
70	विट्ठल मारूती देवकते	शेती	7	7	नाही	५ एकर	विहिर
28	भिमाशंकर काशाप्पा काळे	रोजगार	8	7	नाही	-	-
22	सिद्धाराम लक्ष्मण देवकते	शेती	m	7	नाही	१ एकर	-
२३	चवडप्पा हणमंत शेळगे	रोजगार	8	7	नाही	-	-
28	भिमाशंकर क. पाटील	शेती	n	ş	नाही	२० एकर	विहिर,कुपनलिका
રધ	विठाबाई बिराजदार	रोजगार	_	8	नाही	_	-